

7/14938-14957
7/15107
60-83

T.C.
GIDA TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 54045643/610 · 647
Konu : Soru Önergeleri

18.02/2013

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 09/01/2013 tarih ve A.01.0.KKB.0.10.00.00-101794 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan Manisa Milletvekili Erkan AKÇAY'a ait 7/14938, 7/14939, 7/14940 ve 7/14941; Manisa Milletvekili Sakine ÖZ'e ait 7/14942, 7/14943 ve 7/14946; Karaman Milletvekili Mevlüt AKGÜN'e ait 7/14944, Mardin Milletvekili Erol DORA'ya ait 7/14945, Mersin Milletvekili Ali ÖZ'e ait 7/14947, Hatay Milletvekili Adnan Şefik ÇİRKİN'e ait 7/14948, Kahramanmaraş Milletvekili Mesut DEDEOĞLU'na ait 7/14949, Ankara Milletvekili Özcan YENİÇERİ'ye ait 7/14950, Tokat Milletvekili Reşat DOĞRU'ya ait 7/14951, Bilecik Milletvekili Bahattin ŞEKER'e ait 7/14952, Osmaniye Milletvekili Hasan Hüseyin TÜRKOĞLU'na ait 7/14953, Kastamonu Milletvekili Emin ÇINAR'a ait 7/14954, Ağrı Milletvekili Halil AKSOY'a ait 7/14955, Ankara Milletvekili Emine Ülker TARHAN'a ait 7/14956, Tekirdağ Milletvekili Emre KÖPRÜLÜ'ye ait 7/14957 ve Kocaeli Milletvekili Lütfü TÜRKKAN'a ait 7/15107 esas nolu yazılı soru önergelerine ilişkin Bakanlığımız görüşü ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet Mehdi EKER
Bakan

EKLER:

- 1)-Görüş 7/14938, 7/14939, 7/14940, 7/14941,
7/14942, 7/14943, 7/14944, 7/14945, 7/14946,
7/14947, 7/14948, 7/14949, 7/14950, 7/14951,
7/14952, 7/14953, 7/14954, 7/14955, 7/14956,
7/14957, 7/15107 (34 Sayfa)

YAZILI SORU ÖNERGESİ

Önerge Sahibi

:Erol DORA

Mardin Milletvekili

Esas No

:7/14945

Turgutlu Çaldağı, Türkiye'nin en önemli tarım havzalarından biri olan Gediz Ovası'nın tam ortasında yer almaktadır. Tarım için oldukça elverişli toprakları kapsamının yanı sıra antik dönemde Lidya uygarlığının da sınırları içinde bulunan Çal Dağı ve çevresi, ayrıca Pers uygarlığı, Helenistik, Erken ve Geç Bizans dönemlerinin de izlerini taşıyan birçok antik yerleşime sahne olmuş, tarih boyunca pek çok uygarlığın merkezi olmuştur. Çal Dağı'nda, dünyada daha önce uygulanmamış olan açık liç yöntemi ile nikel madeni elde edilmesi için 2006 yılında İngiliz Sardes Şirketi'ne lisans verilmiştir. Bu proje kapsamında Gediz Ovası'nda Türkiye'nin en büyük sülfürik asit fabrikası kurulması planlanmaktadır. Nikel elde etme süreci esnasında 15 yılda toplam 15-18 milyon ton sülfürik asit, liç havuzu içinde açık havada kullanılacaktır. Kullanılacak açık liç yöntemi, çevre ve insan sağlığı için oldukça tehlikeli sonuçlara neden olacaktır. Açık liç yönteminin kullanıldığı hiçbir maden alanı Çal Dağı gibi 1. derece tarım ve yerleşim alanı, insan nüfusu ile çevrili değildir. Ayrıca proje kapsamında kullanılacak olan açık liç yöntemi toprağın ve bölgedeki su kaynaklarının kirlenmesine neden olacaktır. Bu bağlamda;

SORU 1) 1. Derece tarım alanı olan; üzüm, zeytin gibi gıdaların yoğun olarak üretildiği Gediz Ovası'nda madenin sebep olacağı asit bulutları ve diğer kimyasal atıklar, bu ürünlerin üzerinde birikmesinin ürünlerin kalitesini olumsuz yönde etkileyecektir. Son derece zararlı ağır metal ve zehirli maddelerle kirlenmiş olacak olan bu ürünlerin insan sağlığına vereceği zararlar dikkate alınmış mıdır?

SORU 2) Projenin su ihtiyacı, Gediz Nehri'nden ve bölgedeki yer altı sularından karşılanacağı bilinmektedir. Bu durumda aynı kaynaklardan su ihtiyacını karşılayan tarım alanlarının durumu ne olacaktır?

CEVAP 1-2) Önergede bahsi geçen madencilik faaliyet alanı orman sahasında kaldığından Bakanlığımız görev alanına girmemektedir. Çevre ile ilgili konular Çevre ve Şehircilik Bakanlığı görev alanına girmektedir. Sektörel su tahsisleri ise, Orman ve Su İşleri Bakanlığı tarafından yapılmaktadır.

5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi kullanımı Kanunu'nun tarım arazilerinin amaç dışı kullanımını düzenleyen 13. maddesinde belirtilen istisnalar hariç olmak üzere önemli tarım arazileri (Mutlak tarım arazileri, özel ürün arazileri, dikili tarım arazileri ile sulu tarım arazileri) tarım dışı amaçlı kullanımlara tahsis edilmemektedir.

Zorunlu hallerde tarım arazilerinin tarım dışı amaçlı kullanımlarına çevre, tarım arazilerine ve tarımsal üretime zarar verilmemesi kaydıyla izin verilmektedir. Bu kapsamda oluşacak muhtemel zararları önlemeye yönelik Toprak Koruma Projesi hazırlanmaktadır.